

ΜΑΚΡΥΣ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών μέσα από την εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών και διεργασιών αποτελούν μονόδρομο για τις κυπριακές επιχειρήσεις για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Έρευνα και καινοτομία δεν είναι άγνωστες ή νεοφανείς έννοιες για την κυπριακή επιχειρηματική κοινότητα πλην όμως ο δρόμος παραμένει μακρύς και η πρόκληση μεγάλη.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Αντώνης Φραγκούδης,
Διευθυντής
Επιχειρηματικής
Ανάπτυξης και
Οικονομίας της ΟΕΒ

Τα τελευταία 15 τουλάχιστον χρόνια, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχανών (ΟΕΒ) καταβάλλει προσπάθεια για δημιουργία ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπου η καινοτομία και η έρευνα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρηματικότητας. «Είναι οι κυριότεροι μοχλοί για την ανάπτυξη της οικονομίας, την απασχόληση και τη δημιουργία πλούτου, που θα μας επιτρέψει να αντιμετωπίσουμε οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα» δηλώνει στο Forbes ο Διευθυντής Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Οικονομίας της ΟΕΒ Αντώνης Φραγκούδης.

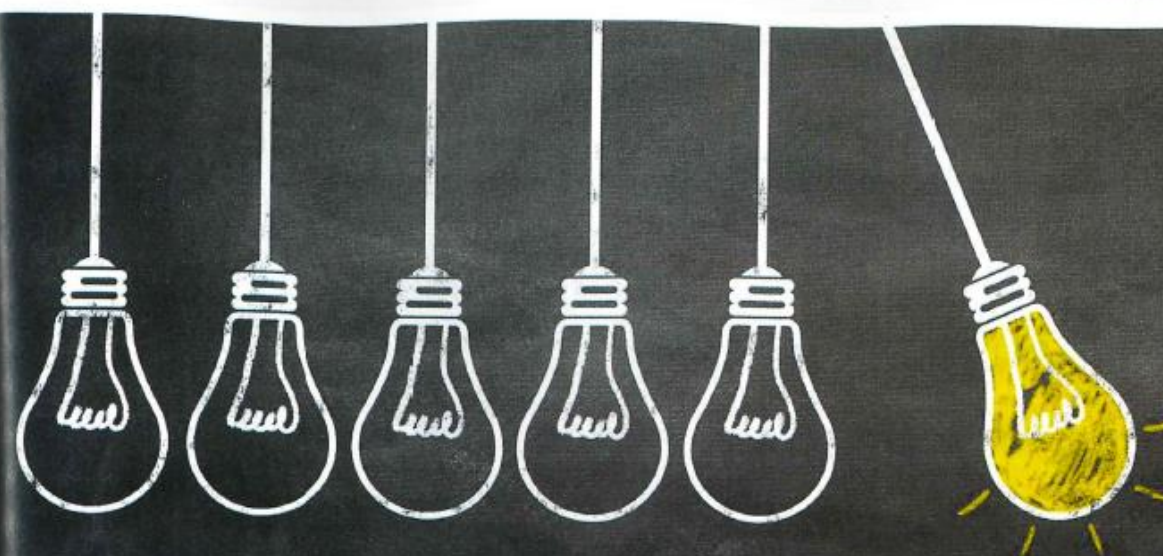
Ερωτηθείς κατά πόσον οι κυπριακές επιχειρήσεις δείχνουν να αξιοποιούν καινοτόμες πρακτικές μέσα στο έντονα ανταγωνιστικό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, ο κ. Φραγκούδης τονίζει ότι σύμφωνα με την πρόσφατη Έκθεση Ανταγωνιστικότητας για το 2018 του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ, καθώς και τον Ευρωπαϊκό Πίνακα Αποτελεσμάτων Καινοτομίας 2018, η Κύπρος παρουσιάζεται να έχει μπροστά της ακόμα πολύ δρόμο να διανύσει στα θέματα καινοτομίας. «Ωστόσο παρατηρούμε βήματα προόδου από τον επιχειρηματικό κόσμο» υποστηρίζει και προσθέτει: «Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η καινοτομία προκύπτει όταν υπάρχει ανάγκη για βελτίωση ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας ή μιας διαδικασίας ή συνδυασμός των προηγούμενων, με απώτερο στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και κατ' επέκταση αύξηση της κερδοφορίας. Βλέπουμε λοιπόν τις επιχειρήσεις μας να επενδύουν σε νέες τεχνολογίες, να γίνονται πιο ευέλικτες και γενικά να συνειδητοποιούν ότι η καινοτομία αποδεικνύεται ολοένα και περισσότερο καθοριστική για την εξέλιξη και ανάπτυξη τους, σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και ταχύτατα μεταβαλλόμενο περιβάλλον».

Κληθείς να σχολιάσει την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών της ΟΕΒ για προαγωγή της καινοτομίας στο κυπριακό επιχειρείν, ο κ. Φραγκούδης εκφράζει την άποψη ότι το μελλοντικό βιοτικό μας επίπεδο εξαρτάται από την ικανότητά μας να πρωτοστατήσουμε στον τομέα της καινοτομίας για την ανάπτυξη νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών, επιχειρήσεων και κοινωνικών διαδικασιών και μοντέλων. «Γενικά, για μια επιχείρηση, η καινοτομία αποκτά ιδιαίτερα βαρύνουσα σημασία καθ' όσον αποτελεί γι' αυτήν το συστατικό στοιχείο της επιβίωσης και εμπορικής επιτυχίας σε ένα περιβάλλον το οποίο όπως όλοι

γνωρίζουμε σήμερα, είναι άκρως ανταγωνιστικό» υποδεικνύει. Επιστέγασμα των προσπαθειών για την ένταξη και διείσδυση της καινοτομίας στην κυπριακή κουλτούρα και στην καθημερινή ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων είναι ο θεσμός του Κυπριακού Βραβείου Καινοτομίας, που καθιερώθηκε το 2006 και δύο χρόνια αργότερα αναγνωρίστηκε από την ΕΕ ως βέλτιστη πρακτική για την προώθηση της καινοτομίας και δημιουργικότητας στην Ευρώπη. «

Ο κ. Φραγκούδης απαντά καταφατικά στο ερώτημα κατά πόσον υπάρχει κουλτούρα καινοτομίας, στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα της Κύπρου. Υπό τον γε-

νικό τίτλο Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας, απονέμονται τέσσερα επιμέρους βραβεία, ανάλογα με τον τομέα δραστηριοποίησης: Πρωτογενής Τομέας, Μεταποιητικός Τομέας, Τομέας Υπηρεσιών και Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας. Σύμφωνα με τον κ. Φραγκούδη στα 12 αυτά χρόνια απονεμήθηκαν συνολικά 45 βραβεία αλλά οι υποψήφιοι και οι καινοτομίες που πέρασαν από το μικροσκόπιο της Επιτροπής Αξιολόγησης ανέρχονται σε μερικές εκατοντάδες και πάρα πολλές από αυτές κρίθηκαν από αξιολογαστές μέχρι και εντυπωσιακές. Επομένως, συνεχίζει, μέσα από τον διαγωνισμό, διαπιστώνεται είναι ότι έχει δημιουργηθεί κουλτούρα καινοτομίας. Από τις τέσσερις κατηγορίες των αιτήσεων που υποβάλλονται τα σκήπτρα έχουν οι επιχειρήσεις του τομέα των υπηρεσιών και αυτό μπορεί να δικαιολογηθεί καθ' όσον εκπροσωπούν ένα ευρύ φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας του τόπου. Κυρίως οι αιτήσεις που αφορούν καινοτομίες που βασίζονται σε εφαρμογές εξειδικευμένων λογισμικών. Ακολουθεί ο ευρύτερος δημόσιος τομέας και σε μικρότερο αλλά ικανοποιητικό βαθμό ο μεταποιητικός τομέας. «Εκεί που όντως πραγματικά αντιμετωπίζουμε πρόβλημα σχεδόν κάθε χρόνο, είναι στην προσέλκυση αιτήσεων από τον πρωτογενή τομέα, δηλαδή επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη Γεωργία, τη Κτηνοτροφία, την Ιχθυοκαλλιέργεια, Λατομεία, Δασοκομία, κλπ» αναφέρει ο κ. Φραγκούδης. «Αυτό το οποίο παρατηρούμε τα τελευταία δύο με τρία τουλάχιστον χρόνια είναι ότι αρχίσαν να εμπλέκονται πιο ενεργά νεαροί επιστήμονες γεωργοί, κτηνοτρόφοι οι οποίοι θέλουν να αφήσουν το δικό τους στίγμα με στόχο τη δημιουργία ποιοτικών προϊόντων» προσθέτει και καταλήγει με τη διαπίστωση ότι αυτό το οποίο χρειάζεται να γίνει για να οχυρωθούν καλύτερα και να διασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη

βιωσιμότητα τους οι επιχειρήσεις του τομέα αυτού, είναι η ανάπτυξη συνεργασιών. Στόχος θα πρέπει να είναι η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν ενδεικτικά την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διεργασιών στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και στον τομέα των τροφίμων, όπως επίσης και η αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Συνεργασία πανεπιστημίων και επιχειρήσεων

Προς επίτευξη του στόχου ενίσχυσης της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε δράσεις καινοτομίας, «σε πρώτη φάση πρέπει να γίνει προσπάθεια αναστροφής του επιχειρηματικού κλίματος με εξάλειψη όλων των εμποδίων που παρουσιάζονται όπως ο συντηρητισμός, η έλλειψη διορατικότητας και κινήτρων, οι γραφειοκρατικές διεργασίες, η έλλειψη υποδομής και επικοινωνίας, και η γενικότερη αναβλητικότητα και αναποφασιστικότητα που μας διακρίνει στην λήψη αποφάσεων ως κράτος και ως πολιτεία». Αυτό υποδεικνύει ο Ανδρέας Ανδρέου, Διευθυντής του Τμήματος Βιομηχανίας στο Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) το οποίο, όπως υποστηρίζει, από καιρό έχει διαγνώσει την ανάγκη για μεγαλύτερη αξιοποίηση του γνωσιολογικού πλούτου της χώρας μας επενδύοντας στις γνώσεις και ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού και ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων. Προς αυτή τη κατεύθυνση το ΚΕΒΕ έχει εισηγηθεί όπως υιοθετηθούν συγκεκριμένα μέτρα από κάθε φορέα, επιχειρήσεις, πολιτεία και πανεπιστήμια με σκοπό την βελτίωση της επιχειρηματικότητας και του οικονομικού κλίματος.

Σύμφωνα με το στέλεχος του ΚΕΒΕ η πολιτεία οφείλει να προχωρήσει σε καθορισμό συγκεκριμένων στρατηγικών που να περιλαμβάνουν:

- Φορολογικά κίνητρα γενικότερα προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έρευνα και την καινοτομία και ιδιαίτερα σε όσες προχωρούν σε συνεργασία με τα ακαδημαϊ-

κά ιδρύματα με σκοπό την εφαρμοσμένη έρευνα.

- Βελτίωση του συστήματος πληροφόρησης για τα ερευνητικά προγράμματα και τους τρόπους συμμετοχής των επιχειρήσεων.
- Αύξηση των ποσών που διατίθενται από το Κράτος προς τις επιχειρήσεις.
- Απλοποίηση και ευελιξία σε όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα, την έρευνα, τη συνεργασία με το δημόσιο, και τη διαδικασία εγγραφής νέων εταιρειών.
- Βελτίωση της πρόσβασης σε υποδομές.
- Προώθηση του θεσμού των συστάδων επιχειρήσεων (clustering) στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας με την δημιουργία κοινών υποδομών.
- Επίσχυση της δημιουργίας του Τεχνολογικού Πάρκου (αν είναι να δημιουργηθεί) και επαναφορά του θεσμού των Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων.

Ο Ανδρέας Ανδρέου αναφέρεται σε κενό που υπάρχει μεταξύ των πανεπιστημίων και της αγοράς εργασίας για κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε συγκεκριμένους επιχειρηματικούς τομείς. Για γεφύρωση αυτού του κενού υποστηρίζει ότι τα Πανεπιστήμια, σε συνεργασία με φορείς όπως το ΚΕΒΕ, θα πρέπει να αναπτύξουν προγράμματα πρακτικής συνεργασίας τους με τις επιχειρήσεις και να προχωρούν σε κλαδικές συναντήσεις με επιλεγμένους τομείς επιχειρήσεων ώστε να εντοπιστούν πεδία συνεργασίας για αντιμετώπιση/επίλυση προβλημάτων που έχουν οι επιχειρήσεις στο να καινοτομήσουν. Θα πρέπει επίσης να μεταδώσουν στους φοιτητές επιχειρηματική κουλτούρα στους φοιτητές, να τους ενθαρρύνουν στην ανάληψη επιχειρηματικής δράσης και να τους εκπαιδεύσουν σχετικά με τις διαδικασίες που απαιτούνται για την σύλληψη και την επιτυχημένη υλοποίηση μιας επιχειρηματικής ιδέας και το ξεκίνημα μιας νέας επιχείρησης. Υποδεικνύει τέλος την ανάγκη για εμπλουτισμό των γνώσεων και δεξιοτήτων των φοιτητών ώστε να καταστούν ικανοί να αναλάβουν με επιτυχία επιχειρηματικές δράσεις.

Ανδρέας Ανδρέου,
Διευθυντής του Τμήματος
Βιομηχανίας στο ΚΕΒΕ.